

Profesní život Franze Kafky (1889-1924) je stejně jako jeho dílo úzce spjatý s Úrazovou pojišťovnou dělnickou v Praze (ÚPD), jejímž zaměstnancem byl Kafka v letech 1908-1922. Jeho služební léta zahrnují všechny důležité politické a sociální změny, které Kafka počátkem 20. století prožíval spolu s ÚPD. Jeho profesní dráhu spoluutvářely jazykové a národnostní poměry v Čechách a ty se rovněž projevíly v jeho díle. Ve své disertaci jsem se zaměřila nejen na zkoumání „národnostní“ struktury jazykově utraktivistické ÚPD a symbolické funkce „národních“ jazyků, nýbrž také na komunikační procesy a každodenní jazykovou realitu v ÚPD v prvních dvou desetiletích 20. století. To vedlo k novým pohledům na jazykovou situaci v Čechách před rokem 1918 a v první Československé republice krátce po jejím založení v říjnu 1918. Ať už byly obě národnostní fronty jakkoli liberální nebo naopak zatvrzelé, byla to právě volba jazyka, která fyzické subjekty – a tím i Franze Kafku – sociálně kategorizovala. Právní subjekty (jako byla např. právě ÚPD) pak volba jazyka klasifikovala i politicky, třebaže i v této oblasti existovaly různé strategie, jejichž cílem bylo odmítnout či neutralizovat jazykové a národnostní kategorizace.